

UAB „ARCHSTUDIJA“

Konstitucijos pr. 9-41, 09308 Vilnius

Įmonės kodas: 300056347

Tel.: (8 5) 210 1297

El. p.: info@archstudija.lt

PROJEKTO NR.

TV-V07-TP

STATYTOJAS (UŽSAKOVAS)

UAB „Troškūnų vėjas“ (į. k. 304961519), Konstitucijos pr. 9-41, 09308 Vilnius

STATINIO PAVADINIMAS

KITOS PASKIRTIES INŽINERINIO STATINIO (VĖJO ELEKTRINĖS) ANYKŠČIŲ R. SAV., VIEŠINTŲ SEN., PUTINO K. (SKLYPO KAD. Nr. 3452/0001:283) STATYBOS PROJEKTAS

STATYBOS RŪŠIS

NAUJA STATYBA

OBJEKTO VIETA

ANYKŠČIŲ R. SAV., VIEŠINTŲ SEN., PUTINO K.

STADIJA

PROJEKTINIAI PASIŪLYMAI

STATINIO KATEGORIJA

YPATINGASIS STATINYS

PROJEKTO VADOVAS

Atestato Nr. A1731

NORBERTAS JADELLO

VILNIUS 2024

Eil. Nr.	DOKUMENTO PAVADINIMAS	Psl. Nr.
	ATESTATAI	3
	Projekto vadovo N. Jadello atestatas Nr. A1731	3
1.	AIŠKINAMASIS RAŠTAS	4
1.1.	Pagrindiniai normatyviniai dokumentai, kuriais vadovaujantis parengti projektiniai pasiūlymai	4
1.2.	Bendrasis aiškinamasis raštas	5
1.3.	Bendrieji statinio rodikliai	12
1.4.	Projektinių pasiūlymų užduotis	13
	PRIEDAI:	14
1.4.1.	Žemės sklypo registro išrašas	
1.4.2.	Žemės sklypo planas	
1.4.3.	Aplinkos apsaugos agentūros „Sprendimas dėl iki 250 MW galios vėjo elektrinių parko Anykščių rajono savivaldybėje, Troškūnų seniūnijos, Kanapynės, Pelyšėlių I, Surdegio, Naujasėdžio, Vidugirių, Pelyšėlių II, Gerkiškių, Pienagalio, Latavėnų, Motiejūnų, Dubriškio, Pakapės kaimuose, Karčekų viensėdyje, Viešintų seniūnijos, Antalinos, Putino, Medinų, Laičių, Maldeikių, Čiunkių, Juodžgalio, Griežionių kaimuose statybos ir eksploatavimo poveikio aplinkai“ 2023-09-18 Nr. (30-2)-A4E-9474	
2.	GRAFINĖ DALIS	30
2.1.	Situacijos schema	30
2.2.	Sprendinių brėžinys	31
2.3.	Vizualizacija	32
2.4.	Ištrauka iš Bendrojo plano	33

KVALIFIKACIJOS A T E S T A T A S

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

Nr. A 1731

Norbertas Jadello

yra atestuotas

Statinio projekto, statinio projekto vykdymo priežiūros vadovas

Statinių rūšys: pastatai ir inžineriniai statiniai.

Statinių kategorija: ypatingi statiniai.

Statinio projekto architektūrinės dalies, statinio projekto architektūrinės dalies vykdymo priežiūros vadovas

Statinių rūšys: pastatai ir inžineriniai statiniai.

Statinių kategorija: ypatingi statiniai.

Lietuvos architektų rūmų pirmininkas

Juozas Vaškevičius

Atestavimo komisijos 2015 m. kovo 25 d. protokolą Nr. 99

PROJEKTINIAI PASIŪLYMAI PARENGTI PAGAL ŠIUOS GALIOJANČIUS DOKUMENTUS:

- Lietuvos Respublikos statybos įstatymą (Žin., 1996, Nr. 32-788; 2001, Nr. 101-3597, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą (Žin., 2000, Nr. 74-2262, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą (Žin., 1995, Nr. 3-37; 2004, Nr. 153-5571, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- STR 2.01.01(1):2005 Esminis statinio reikalavimas „Mechaninis patvarumas ir pastovumas“ (Žin., 2005, Nr. 115-4195, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- STR 2.01.01(2):1999 Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga (Žin., 2000, Nr. 17-424, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- STR 2.01.01(3):1999 Esminiai statinio reikalavimai. Higiena, sveikata, aplinkos apsauga (Žin., 2000, Nr. 8-215, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- STR 2.01.01(4):2008 Esminis statinio reikalavimas „Naudojimo sauga“ (Žin., 2008, Nr. 1-34, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- STR 2.01.01(5):2008 Esminis statinio reikalavimas „Apsauga nuo triukšmo“ (Žin., 2008, Nr. 35-1256, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- STR 1.05.01:2017 Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas (TAR, 2016-12-12, Nr. 28700, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- STR 1.01.03:2017 Statinių klasifikavimas (TAR, 2016-11-21, Nr. 27168, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“ (Žin., 2002, Nr. 119-5372, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- STR 1.04.04:2017 Statinio projektavimas, projekto ekspertizė (TAR, 2016-11-11, Nr. 26687, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (Žin. 2011, Nr. 75-3638);
- Lietuvos higienos norma HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriama elektromagnetinio lauko“ (2011, Nr. 67-3191);
- Lietuvos higienos norma HN 30:2009 „Infragarsas ir žemo dažnio garsai: ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose“ (2009, Nr. 38-1466);
- Anykščių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo inžinerinės infrastruktūros plėtros brėžinys, patvirtintas Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. 1-TS-322.

1. BENDROJI DALIS

1.1. OBJEKTO BENDRIEJI DUOMENYS

1.1.1.	Objekto pavadinimas	KITOS PASKIRTIES INŽINERINIO STATINIO (VĖJO ELEKTRINĖS) ANYKŠČIŲ R. SAV., VIEŠINTŲ SEN., PUTINO K. (SKLYPO KAD. Nr. 3452/0001:283) STATYBOS PROJEKTAS
1.1.2.	Statybos vieta	ANYKŠČIŲ R. SAV., VIEŠINTŲ SEN., PUTINO K.
1.1.3.	Statybos rūšis	Nauja statyba
1.1.4.	Statinio kategorija	Ypatingasis statinys
1.1.5.	Statinio pagrindinė naudojimo paskirtis	Kitos paskirties inžineriniai statiniai
1.1.6.	Statytojas	UAB „Troškūnų vėjas“ (j. k. 304961519), Konstitucijos pr. 9-41, 09308 Vilnius

1.2. TERITORIJOS APIBŪDINIMAS

1.3.1.	Situacija	Žemės sklypas vėjo elektrinės (toliau – „VE“) statybai – Anykščių rajono savivaldybės Viešintų seniūnijos Putino kaime. Sklypas išsidėstęs apie 21,6 km nuo Anykščių miesto ir apie 2,1 km nuo Surdegio miestelio. Artimiausi kaimai – Rakutėnai, Antalina, Papiliai. Artimiausias gyvenamas namas nuo planuojamos ūkinės veiklos nutolęs apie 722 m atstumu.
1.3.2.	Gretimybės	Esama pagrindinė tikslinė gretimų privačių žemės sklypų paskirtis – žemės ūkio, vyrauja ganyklos, šienaujamos pievos, taip pat dirbama žemė. Teritorijoje vyrauja vietinės reikšmės žvyruoti keliai.

1.3.3.	Nuosavybė	V07 – E.K., nuoma UAB „Troškūnų vėjas“ pagal 2019-01-11 sutartį Nr. 2019-01/11/EK-01.
1.3.4.	Apželdinimas	Sklype želdinių nėra.
1.3.5.	Inžineriniai tinklai	Sklype yra melioracijos įrenginių.

2. PROJEKTINIAI SPRENDINIAI

2.1. SKLYPO PLANAS

Nuomojamoje žemės sklypo dalyje (0,15 ha) Anykščių r. sav., Viešintų sen., Putino k., kad. Nr. 3452/0001:283, projektuojama vėjo elektrinė.

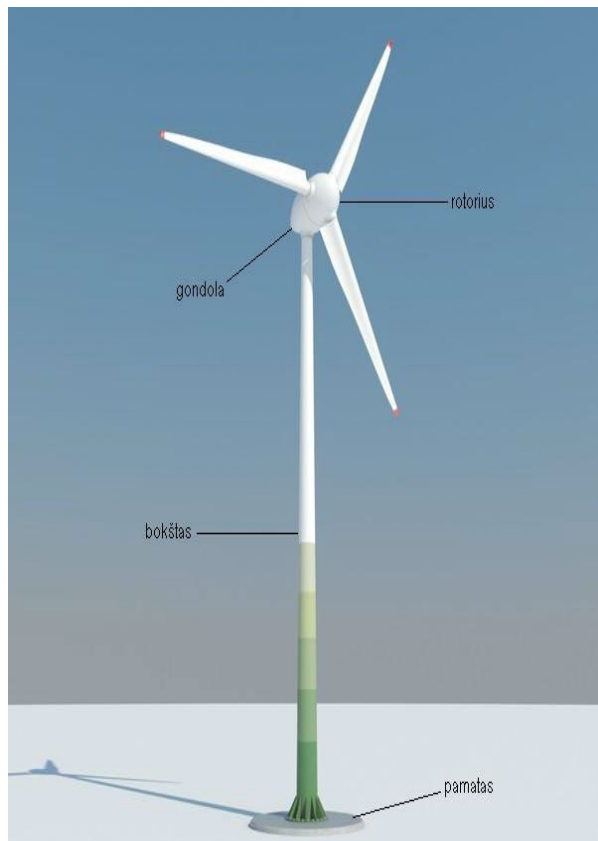
Privažiavimas į žemės sklypą numatytas per vietinės reikšmės kelią, kuris pagal poreikį būtų stiprinamas. Privažiavimas prie vėjo elektrinės projektuojamas atskiru projektu, kuriame bus apjungti viso Statytojo planuojamo vėjo elektrinių parko privažiavimo kelių sprendiniai.

Melioracijos statiniai, esantys po projektuojamais privažiavimais ir vėjo elektrinių aptarnavimui bei statybai skirtomis aikštelėmis bus rekonstruojami pagal Anykščių rajono savivaldybės administracijos Kaimo plėtros skyriaus technines sąlygas.

2.2. ARCHITEKTŪRINIAI SPRENDINIAI

Projektuojama vėjo elektrinė – tipinis inžinerinis statinys. Agrariniame, mažai urbanizuotame kraštovaizdyje atsiras vertikalus dominuojantis elementas – technogeninio dizaino aukštuminis statinys, išskylantis virš visų kraštovaizdžio elementų. Vietovė taps išskirtina, matoma iš labai toli. Natūralios gamtos ir bokštinio statinio derinys sukurs naują kraštovaizdžio kokybę.

2.3. STATINIŲ TECHNOLOGIJA

1 pav. Vėjo elektrinė

Vėjo elektrinės aprašymas

Vėjo elektrinę sudaro keturios pagrindinės dalys (1 pav.):

- pamatas, kuris palaiko visą vėjo elektrinę;
- bokštas, kuriame išvedžiojami elektros kabeliai, įrengiamas pakilimas į gondolą jos techniniam aptarnavimui;
- gondola, kurios viduje montuojamas generatorius, valdymo įranga ir pavarų dėžė;
- rotorius, kuris menčių pagalba perduoda vėjo energiją į generatorių.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2010 m. gruodžio 23 d. rašto Nr. (13-2)-D8-12105 „Dėl vandens gręžinių ir vėjo jėgainių priskyrimo statiniams“ išaiškinimu pamatas ir bokštas yra priskiriami statinių kategorijai, o gondola ir rotorius – įrenginių.

Pamatas

Pamatų tipo pasirinkimas pirmiausiai priklauso nuo vėjo elektrinės vietos ir vietovės geologinių bei

hidrogeologinių sąlygų. Pamato atsparumui keliama dideli reikalavimai, nes jis turi atlaikyti ne tik keleto šimtų tonų turbino bokšto ir gondolos svorį. Tačiau didžiausios apkrovos yra sukkeliamos vėjo. Dėl didelio bokšto aukščio pamatai turi atlaikyti stipraus vėjo sukkeliamą bokšto lenkimą. Pats pamatas daromas iš plieniniu armuoto betono. Bokštas prie pamato tvirtinamas varžtais.

Bokštas

Standartinis vėjo elektrinės bokštas yra cilindro formos aukštos kokybės plieninis/gelžbetoninis į viršų siaurėjantis vamzdinis, kuris montuojamas iš kelių atskirų dalių.

Bokšto apačioje montuojamos durys, kurios užtikrina patogų ir saugų patekimą į vidų. Patekimui į gondolą, bokšto viduje, įrengiamas liftas ir/ arba kopėčios su apsaugos nuo kritimo mechanizmais. Bokštas turi būti pakankamai stiprus, kad išlaikytų gondolą, vėjo apkrovas ir neigiamą aplinkos poveikį visą vėjo elektrinės gyvavimo ciklą t. y. apie 20-25 metus.

Numatomas bokšto aukštis yra iki 169 m, tačiau jis gali kisti priklausomai nuo elektrinės galingumo. Kuo didesnis bokštas, tuo didesnis vėjo greitis. Bokšto kaip statinio aukštis skaičiuojamas nuo suplanuoto žemės paviršiaus iki bokšto konstrukcijos aukščiausio taško.

Gondola

Gondoloje (2 pav.) yra patalpinti visi vėjo elektrinės mechanizmai, kurie rotacinę energiją paverčia elektros energija.

2 pav. Gondola

Konkretūs gamintojai turi savo atskirus gondolų modelius, bet pagrindiniai jos elementai yra generatorius, kuris sukuria elektros energiją ir stabdžių sistema, kuri gali stipraus vėjo ar gedimo atveju pristabdyti menčių darbą, taip pat gali būti pavarų dėžė, kuri sukuria tinkamesnį greitį.

Gondola prie bokšto yra tvirtinama guoliais, taip ji gali sukis aplink bokšto ašį reikiama vėjo kryptimi.

Rotorius

Vėjo turbino rotorius susideda iš 3 vnt. menčių ir rotoriaus stebulės. Rotoriaus mentės turi atitikti nemažai reikalavimų: aerodinaminį efektyvumą, būti mažo svorio, atsparios mechaninėms apkrovoms ir klimato pokyčiams bei ilgai tarnauti.

Visose moderniose vėjo turbinose naudojamos aerodinaminio profilio mentės: jos gaminamos tuščiavidurės, iš stiklo pluošto, sutvirtinto poliesteriu ar epoksidine derva. Dar įvairesnių mechaninių savybių galima pasiekti gamyboje naudojant anglies pluoštą ir aramidą.

Mechaninis menčių sukamasis judesys per pavarų dėžę perduodamas generatoriui, kuris gamina elektros energiją. Kiekvieną rotoriaus mentę valdo atskiras elektros varikis su įdiegta kontrolės sistema. Ši sistema, net trumpais periodais padidėjęs vėjo greičiui, riboja rotoriaus greitį ir vėjo energijos išnaudojimą, taip išlygindama elektros energijos gamybą iki numatytosios. Esant būtinybei sistema gali pasukti sparnus taip, kad sumažintų vėjo pasipriešinimą ir sustabdytų rotoriaus sukimąsi, nenaudojant stabdžių, taip sumažindama pavaros apkrovas.

Visi vėjo elektrinės komponentai suprojektuoti siekiant minimizuoti apkrovas. Tokio projektavimo rezultatas išskiria šį įrenginį iš kitų dėl žemų apkrovų ir ilgesnio tarnavimo laiko. Energijos gamyba reguliuojant rotoriaus greitį leidžia pasiekti maksimalius efektyvumo rodiklius, išvengiant nepageidaujamo, didelių, elektros srovės svyravimų, taip pasiekiant puikius energijos gamybos rezultatus ir tuo pačiu užtikrinant aukštą elektros

energijos, perduodamos į elektros perdavimo tinklus, kokybę.

Vėjo elektrinė suprojektuota taip, kad esant mažiems vėjo greičiams sukasi lėtai, o pučiant stipresniam vėjui sukasi greitai. Ši ypatybė optimizuoja vėjo srautą į rotorius mentes ir sumažina apkrovas dėl vėjo gūsių.

Melioracijos statinių rekonstrukcija

Melioracijos statinių rekonstrukcija detalizuojama techninio projekto rengimo stadijoje.

Priešgaisrinė sauga

Techninis projektas bus rengiamas vadovaujantis gaisrinės saugos priešgaisriniais reikalavimais: „Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės“ (Žin., 2005, Nr. 26-852, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais), „Gaisrinės saugos pagrindiniai reikalavimai“ (Žin., 2010, Nr. 146-7510, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais), STR 2.01.01(2):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga“ (Žin., 2000, Nr. 17-424, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais), STR 2.01.06:2009 Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo (Žin., 2009, Nr. 138-6095).

Statinio funkcinė grupė – P.4 Inžineriniai statiniai. Statinys yra III ugniai atsparumo laipsnio. Statinio žaibosauga – I žaibosaugos kategorija. Rotoriaus mentės antgalis yra aukščiausias vėjo elektrinės taškas, todėl žaibo iškrovos metu jame kyla didžiausi pavojai. Visa vėjo elektrinė yra apsaugota integruota apsaugos nuo žaibo sistema, pradedant nuo rotoriaus mentės iki pat pamatų.

Vėjo elektrinėje pagal gamintojo pateikiamus reikalavimus įrengtos stovėjimo ir įrangos montavimo aikštelės, aukštos įtampos transformatoriai sumontuoti pirmame aukšte, į kurį patekti galima tik per įėjimo duris. Gaisriniai privažiavimai yra numatyti priešgaisrinių automobilių privažiavimui iš vienos pusės, nes vėjo elektrinės statinio plotis yra mažesnis nei 18 m, atstumai nuo važiuojamosios dalies ar išlyginto paviršiaus mažesnis negu 8 m. Gaisriniam privažiavimui bus naudojama surinkimo zonos (statybos) aikštelė (išlygintas dolomitinės skaldos dangos žemės paviršius). Statybos aikštelė bus mažiausiai 20x50 m dydžio, taigi ji taip pat tarnaus kaip apsisukimo aikštelė lengvajam transportui. Aikštelės ir keliai gaisrų gesinimo ir gelbėjimo automobiliams privažiuoti turės būti visada laisvi. Statytojas privalės užtikrinti, kad būtų numatytos priemonės įgyvendinti „Gaisrinės saugos pagrindinių reikalavimų“ 148.10. p.

Vėjo elektrinėje nuolatinių darbo vietų nėra.

Higiena, aplinkos apsauga

Techninis projektas bus rengiamas vadovaujantis užsienio šalių praktika bei Lietuvos pagrindiniais normatyviniais dokumentais, reglamentuojančiais triukšmo lygį, elektromagnetinį lauką, infragarsą – Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (Žin. 2011, Nr. 75-3638), HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriama elektromagnetinio lauko“ (2011, Nr. 67-3191), Lietuvos higienos norma HN 30:2009 „Infragarsas ir žemo dažnio garsai: ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose“ (Žin., 2009, Nr. 38-1466).

Buvo atlikta poveikio aplinkai vertinimo (PAV) procedūra (kurios sudedamoji dalis yra ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimas). Vėjo elektrinė bus statoma saugiu atstumu nuo gyvenamosios aplinkos. Visuomenė dalyvavo planavimo procese, buvo tinkamai informuota, supažindinta su planuojama veikla ir jai neprieštaravo.

Sanitarinės apsaugos zonos

2022-07-08 įsigaliojus Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 50, 69, 84, 86 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymui (priimtas 2022 m. birželio 28 d., reg. Nr. XIV-1245), vėjo elektrinėms nebetaikomos gamybinių objektų sanitarinės apsaugos zonos.

Triukšmas

Siekiant išvengti vėjo elektrinių parko sukeliama triukšmo neigiamo poveikio gyvenamajai aplinkai, buvo atlikti vėjo elektrinių triukšmo prognostiniai skaičiavimai bei modeliavimas, siekiant užtikrinti HN 33:2011

reglamentuojamiems triukšmo ribiniams dydžiams t. y. kad jų keliamas triukšmo lygis gyvenamoje teritorijoje neviršytų didžiausio leidžiamo triukšmo lygio nakties metu (45 dB(A)), vakaro metu (50 dB(A)) bei dienos metu (55 dB(A)).

Triukšmo modeliavimo duomenys įrodo, kad bus tinkamai įvykdyta Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, kadangi triukšmo lygis gyvenamos aplinkos teritorijoje neviršys leistinos normos.

Šešėliavimas

Įvertinus pasaulinę praktiką (<http://www.windpower.org/en/tour/env/shadow/index.htm>), nustatyta, kad nėra įteisintų taisyklių pagal kurias normuojama šešėliavimo įtaka gretimybų gyventojams, todėl vadovaujamasi Vokietijos teismo sprendimu pagal kurį nustatyta, kad sparnų rotacijos sukiamas šešėliavimas, kurio trukmė yra iki 30 val./metams, yra leistinas.

Atsižvelgiant į planuojamų vėjo elektrinių technines charakteristikas, jų sukimosi greitis pakankamai lėtas, todėl šešėlių mirgėjimas sukels mažesnę reakciją nei tai darytų mažesnės galios ir greičiau judančios elektrinės. Pats šešėlis optiškai nebus intensyvus, nes dėl pakankamai didelio atstumo (dėl didelio bokšto aukščio) ir šviesos difuzijos šešėlis iš esmės praras intensyvumą.

Poveikio aplinkai vertinimo ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu įvertinta, kad VE sukiamas šešėliavimas neviršys rekomenduojamos 30 val./metus ribos gyvenamųjų sodybų teritorijoje.

Infragarsas

Lietuvos higienos normoje HN 30:2009 „Infragarsas ir žemo dažnio garsai: ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose“ (Žin., 2009, Nr. 38-1466) apibrėžti reikalavimai dėl infragarso įvertinimo matavimais, tačiau neregamentuojami prognozavimo metodai, kuriais galėtų būti atliktas planuojamos ūkinės veiklos skleidžiamo infragarso ir žemo dažnio garsų prognostinis įvertinimas gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose, todėl planuojamos ūkinės veiklos prognostinis infragarso vertinimas modeliavimo būdu neįmanomas. Vėjo elektrinių atitiktis HN 30:2009 gali būti įvertinama tik pastačius statinius.

Infragarsas – tai žmogui negirdimos garso bangos, kurių dažnis mažesnis nei 16 Hz. Apatinė infragarso dažnio riba neapibrėžta (~0,001 Hz). Žemo dažnio garsas – nuo 16 iki 200 Hz dažnio garsas. Žmogaus ausis yra jautri garsui, kurio dažnis yra nuo 20 Hz iki 20000 Hz. Ausies jautrumas žemiems dažniams mažėja, taigi, pagaunamas gali būti tik labai stiprus infragarsas (prie 20 Hz dažnio jis turi būti virš 70 dB). Infragarso šaltiniai sutinkami gamtoje – tai atmosferos turbulencija, vėjas, perkūnija, ugnikalnių išsiveržimai, žemės drebėjimai, o pramonėje – tai transporto priemonių, pastatų, vėjo elektrinių, staklių žemadažnės vibracijos, reaktyviniai varikliai, sprogimai, pabūklų šūviai, grandioziniai koncertai. Infragarsas ore, vandenyje, Žemės plutoje ir t.t. sugeriamas ir sklaidomas silpnai, todėl sklinda labai toli.

Savijautos sutrikimai gali atsirasti tik tada, kai žmonių buvimo vietose infragarsas viršija 120 dB lygį. Tačiau tokio stiprumo infragarso vėjo elektrinė nesukelia (3 pav.). Vienų tyrimu metu infragarsas buvo matuojamas 100-250 m nuo elektrinės esant labai stipriam vėjui. Šių tyrimų metu buvo nustatytas tik 70 dB(A) infragarso stiprumas. Esant normalioms vėjo sąlygoms jis buvo 50 dB(A). Tai yra 22 kartus mažiau lyginant su infragarso stiprumu, kuris gali sukelti neigiamą poveikį. Natūralus infragarso fonas esant stipriam vėjui (priklausomai nuo vietovės) taip pat yra maždaug toks pats kaip vėjo elektrinės skleidžiamas infragarsas. Taigi, dėl vėjo elektrinių skleidžiamo infragarso poveikio visuomenės sveikatai nebus.

3 pav. Vėjo elektrinių ir kitų šaltinių sukiamas infragarso. Šaltinis: www.wind-energie.de

Reikėtų taip pat pažymėti, kad Europos Sąjunga dar nėra priėmusi direktyvos dėl infragarso, todėl atliekant minėtus tyrimus vadovautasi atitinkamu Vokietijos standartu DIN 45680. Lietuvoje nustatyti ribiniai infragarso dydžiai pilnai atitinka Vokietijos standarte numatytus ribinius dydžius.

Vokietijoje ir kitose Europos šalyse nebuvo nei vieno atvejo, kad vėjo elektrinės projektas būtų sustabdytas dėl neatitikimo infragarso ir žemo dažnio garso reikalavimams. Taip pat nebuvo nei vieno atvejo, kad veikiančios elektrinės būtų viršijusios nustatytus infragarso ir žemo garso reikalavimus. Europos šalyse vėjo elektrinių sukiamas infragarso ir žemo dažnio garsas iš viso nėra diskusijų objektas, nes tarp ekspertų yra paplitusi vienpusė nuomonė, kad šiuolaikinės vėjo turbinos skleidžia tik leidžiamo stiprumo infragarą.

Elektromagnetinė spinduliuotė

Elektriniai laukai paprastai yra sukuriama aukštos įtampos elektros perdavimo linijų aplinkoje. Po trifazės elektros perdavimo linija esantis elektrinis laukas stipriausias viduryje tarp dviejų atramų, nes dėl išlinkimo ten būna mažiausias atstumas nuo žemės. Magnetinio lauko stiprumas linijos aplinkoje priklauso nuo linijos apkrovos, t. y. nuo jos laidais tekančios srovės. Po linija sukurta magnetinė indukcija yra maždaug 10 mT vienam laidui tekančios srovės kiloamperui dydžio ir turi gana sudėtingą struktūrą. Remiantis higienos norma HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros oro linijų sukuriamų elektrinių laukų“ elektrinio lauko stipriai ir jų poveikio žmogui trukmė turi būti ne didesnė kaip:

- gyvenamųjų ir visuomeninės paskirties pastatų viduje - 0,5 kV/m - buvimo trukmė neribojama;
- gyvenamoji aplinka - 1 kV/m - buvimo trukmė neribojama.

Nuolatinės srovės sukuria nuolatinius stiprius magnetinius laukus. Apie laidus kuriais teka šimtų ir tūkstančių amperų srovė, susidaro stacionarus šimtų A/m stiprumo laukas. Jis nėra ryškiai juntamas, bet srovę įjungiant ar išjungiant, šis laukas staigiai kinta ir arti esančiose grandinėse gali indukuoti stiprias antrines sroves. Pagal analogiškų vėjo elektrinių techninius duomenis generatoriaus, veikiančio pilna galia EML energijos srauto tankis (SLV) yra lygus $24 \mu\text{W}/\text{cm}^2$. Šis tankis matuojamas 1 m atstumu nuo generatoriaus. Elektros lauko stipris 1 m atstumu nuo generatoriaus siekia 8 kV/m. Kadangi generatorius yra gondoloje, aukštai virš žemės, EML stipris, kuris kinta pagal kubinę atstumo priklausomybę, visiškai neturės poveikio aplinkai, nes neviršys leistinos normos – 15 kV/m ir netgi nesieks 0,5 kV/m. Todėl galime teigti, kad neigiamo poveikio elektromagnetinės spinduliuotės (elektromagnetinių laukų susidarymo) aspektu nebus. Pagrindinis galimas neigiamas elektromagnetinio lauko poveikis galėtų būti tik įrenginius aptarnaujantiems darbuotojams. Todėl privalomos tokio elektromagnetinio lauko poveikio mažinimo priemonės galėtų būti: generatoriaus išjungimas, atliekant vėjo elektrinių apžiūros darbus, arba vėjo elektrinių priežiūros darbų apribojimas veikiant generatoriui.

Vanduo, nuotekos

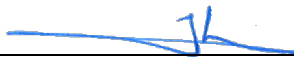
Aprūpinimas vandeniu ir nuotekų tvarkymas – neprojektuojami. Pastovių darbo vietų nenumatoma.

Atliekos

VE statybos metu įrengiant aptarnavimo aikšteles, montuojant pamatus gali susidaryti nedideli kiekiai statybinių atliekų. Visos darbų metu susidarančios statybinės atliekos rūšiuojamos ir saugomos kontaineriuose iki jų išvežimo ir perdavimo atliekų tvarkytojams. Statybinės atliekos bus tvarkomos vadovaujantis Statybinių atliekų tvarkymo taisyklėmis (aktuali redakcija).

Vykdant planuojamą ūkinę veiklą atliekų susidarymas nenumatomas.

Statinio projekto vadovas

Norbertas Jadello atestato Nr. A1731, išduotas 2015-03-25

(vardas, pavardė, parašas, kvalifikacijos atestato arba pažymos Nr., data)

Statybos techninio reglamento
STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas,
projekto ekspertizė“
5 priedas

BENDRIEJI STATINIO RODIKLIAI

PAVADINIMAS	MATO VNT.	KIEKIS	PASTABOS
I. ŽEMĖS SKLYPAI			
1.1. Unikalus Nr. 4400-0760-7925, kad. Nr. 3452/0001:283			
1.1.1. Sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis	-	-	Žemės ūkio
1.1.2. Sklypo plotas	m ²	144403	
1.1.3. Sklypo plotas (nuoma)	m ²	1500	
V. KITOS PASKIRTIES INŽINERINIAI STATINIAI			
5.1. Vėjo elektrinė Nr. V07 (kad. Nr. 3452/0001:283)			
5.1.1. Nominali galia	MW	iki 8	
5.1.2. Leistina generuoti galia	MW	iki 8	
5.1.3. Stiebo aukštis	m	Iki 169 (imtinai)	
5.1.4. Bendras maksimalus aukštis	m	Iki 252 (imtinai)	
5.1.5. Sparnuotės (rotoriaus) menčių skaičius	vnt.	3	
5.1.6. Atsparumo ugniai laipsnis	-	III	

Statinio projekto vadovas

Norbertas Jadello atestato Nr. A1731, išduotas 2015-03-25

(vardas, pavardė, parašas, kvalifikacijos atestato arba pažymos Nr., data)

PROJEKTINIŲ PASIŪLYMŲ RENGIMO UŽDUOTIS Nr. TV-V07-PP

2024 m. Vilnius

1. Informacija apie sumanytą projektuoti statinį (pavadinimas, statybos rūšis, statinio kategorija, pagrindinė statinio naudojimo paskirtis), žemės sklypo ir statinio (techniniai ir paskirties) rodikliai:

1.1.	Objekto pavadinimas	KITOS PASKIRTIES INŽINERINIO STATINIO (VĖJO ELEKTRINĖS) ANYKŠČIŲ R. SAV., VIEŠINTŲ SEN., PUTINO K. (SKLYPO KAD. Nr. 3452/0001:283) STATYBOS PROJEKTAS
1.2.	Statybos vieta	ANYKŠČIŲ R. SAV., VIEŠINTŲ SEN., PUTINO K.
1.3.	Statybos rūšis	Nauja statyba
1.4.	Statinio kategorija	Ypatingasis statinys
1.6.	Statinio pagrindinė naudojimo paskirtis	Kitos paskirties inžineriniai statiniai
1.7. ŽEMĖS SKLYPAS:		
1.7.1. unikalus Nr. 4400-0760-7925, kad. Nr. 3452/0001:283		
1.7.1.1.	Sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis	Žemės ūkio
1.7.1.2.	Sklypo plotas	14.4403 ha
1.9. KITOS PASKIRTIES INŽINERINIAI STATINIAI – VĖJO ELEKTRINĖ		
1.9.6. Vėjo elektrinė Nr. V07 (kad. Nr. 3452/0001:283)		
1.9.6.1	Nominali galia	Iki 8,0 MW
1.9.6.2	Leistina generuoti galia	Iki 8,0 MW
1.9.6.3	Stiebo aukštis	Iki 169 m (imtinai)
1.9.6.4	Bendras maksimalus aukštis (su stiebu)	Iki 252 m (imtinai)
1.9.6.5	Sparnuotės (rotoriaus) menčių skaičius	3 vnt.

2. Projektinių pasiūlymų paskirtis:

- 2.1. Informuoti visuomenę apie numatomą visuomenei svarbaus statinio projektavimą;
2.2. Informuoti visuomenę apie statinio, kuriam Teritorijų planavimo įstatymo 20 straipsnyje nustatytais atvejais neparengti teritorijų planavimo dokumentai ir statyba konkrečiame sklype leidžiama, numatomą projektavimą.

3. Projektinių pasiūlymų sudėtis:

3.1.	Aiškinamasis raštas	Bendras aiškinamasis raštas, situacijos planas, bendri duomenys ir technologijos aprašymas ir kt. pagal STR 1.04.04:2017 13 priedo reikalavimus.
3.2.	Grafinė dalis	Situacijos schema, sprendinių brėžinys ir vėjo elektrinės su gretima aplinka vaizdinė informacija – vizualizacija, ištrauka iš galiojančio Anykščių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano (TPD Nr. T00079835) inžinerinės infrastruktūros plėtros brėžinio su pažymėta numatoma vėjo elektrinės vieta.

4. Statytojo pateikiami dokumentai ir duomenys:

4.1.	Žemės sklypo nuosavybės ir naudojimo teisę patvirtinantys dokumentai	Žemės sklypo pažymėjimas apie nekilnojamojo daikto ir teisių į jį įregistravimą nekilnojamojo turto registre, žemės sklypo planas.
4.2.	Kiti duomenys	Dokumentai, kuriuose atsispindėtų gretimų bei trečiųjų asmenų teisių apsaugos užtikrinimas (besiribojančių žemės sklypų sutikimai, užstatymo teisės, servitutų nustatymą įrodantys dokumentai ir pan.) ir kt. pagal STR 1.04.04:2017 13 priedo reikalavimus.

5. Projektinių pasiūlymų vaizdinė informacija

- 5.1. Vėjo elektrinės su gretima aplinka vaizdinė informacija.

6. Kiti duomenys:

- 6.1. Projektinių pasiūlymų parengimo terminai: per 3 mėn. nuo projektinių pasiūlymų užduoties patvirtinimo;
6.2. Statytojui pateikiamų projektinių pasiūlymų kopijų ir kompiuterinių laikmenų su įrašyta projektinių pasiūlymų kopija kiekis: pateikiamas 1 egz. projektinių pasiūlymų kopijos popierine versija ir 1 egz. kompiuterinės laikmenos su įrašyta projektinių pasiūlymų kopija.

STATYTOJAS (UŽSAKOVAS):

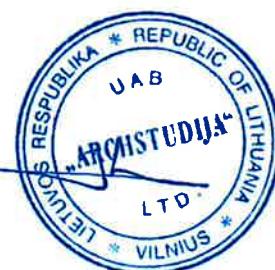
UAB „Troškūnų vėjas“
Įmonės kodas 304961519
Konstitucijos pr. 9-41, 09308 Vilnius

Pagal 2024-06-12 išduotą įgaliojimą:
Įgaliotinis Inga Baronienė

PROJEKTINIŲ PASIŪLYMŲ RENGĖJAS:

UAB „ARCHSTUDIJA“
Įmonės kodas 300056347
Konstitucijos pr. 9-41, 09308 Vilnius

Projektų vadovas Norbertas Jadello

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, mob. tel. +370 682 92653, el. p. aaa@gamta.lt, <https://aaa.lrv.lt/>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Ekostruktūra“
el. p. info@ekostruktura.lt

Į 2023-09-01 Nr. 23-578

UAB „Vašuokėnų vėjas“
el. p. anysciujejas@gmail.com

Adresatams pagal sąrašą

SPRENDIMAS

DĖL IKI 250 MW GALIOS VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE, TROŠKŪNŲ SENIŪNIJOS, KANAPYNĖS, PELYŠĖLIŲ I, SURDEGIO, NAUJASĖDŽIO, VIDUGIRIŲ, PELYŠĖLIŲ II, GERKIŠKIŲ, PIENAGALIO, LATAVĖNŲ, MOTIEJŪNŲ, DUBRIŠKIO, PAKAPĖS KAIMUOSE, KARČEKŲ VIENSĖDYJE, VIEŠINTŲ SENIŪNIJOS, ANTALINOS, PUTINO, MEDINŲ, LAIČIŲ, MALDEIKIŲ, ČIUNKIŲ, JUODŽGALIO, GRIEŽIONIŲ KAIMUOSE STATYBOS IR EKSPLOATAVIMO POVEIKIO APLINKAI

2023-

Nr. (30-2)-A4E-

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

UAB „Vašuokėnų vėjas“, Pušyno g. 18A, Vaidlonių k., Troškūnų sen., Anykščių r. sav., LT-29300, tel. +37068011140, el. p. anysciujejas@gmail.com.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

UAB „Ekostruktūra“, Raudondvario pl. 288A-9, LT-47164 Kaunas, tel. +370 607 23980, el. p. info@ekostruktura.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas, poveikio aplinkai vertinimo atlikimo teisinis pagrindas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalį, nurodant Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 priedo punktą(-us) ir (arba) nurodant atsakingos institucijos priimtą atrankos išvadą, kad privalomas poveikio aplinkai vertinimas (data, rašto Nr.) arba saugomų teritorijų institucijos reikšmingumo išvadą, kad poveikis gali būti reikšmingas (data, rašto Nr.).

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) – iki 250 MW galios vėjo elektrinių parko Anykščių rajono savivaldybėje, Troškūnų seniūnijos, Kanapynės, Pelyšėlių I, Surdegio, Naujasėdžio, Vidugirių, Pelyšėlių II, Gerkiškių, Pienagalio, Latavėnų, Motiejūnų, Dubriškio, Pakapės kaimuose, Karčėkų viensėdyje, Viešintų seniūnijos, Antalinos, Putino, Medinų, Laičių, Maldeikių, Čiunkių, Juodžgalio, Griežionių kaimuose statyba ir eksploatavimas.

PŪV atitinka Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (suvestinė redakcija nuo 2022-01-20 iki 2022-07-07) (toliau – PAV įstatymas) 2 priedo 3.8.1

papunktį: įrengiamos 3 vėjo elektrinės, kurių bent vienos aukštis 50 m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško) ar daugiau. PŪV organizatorius, vadovaudamasis PAV įstatymo 7 straipsnio 11 dalimi, atlieka PŪV poveikio aplinkai vertinimą be atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūros.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta (apskritis, savivaldybė, seniūnija; miestas, miestelis, kaimas ar viensėdis; gatvė).

PŪV žemės sklypai (unikalus Nr. 4400-0124-5523, 4400-0099-9111, 4400-4637-0712, 3468-0001-0099, 4400-2853-0996, 4400-1663-5195, 4400-1661-9670, 4400-1663-3302, 4400-1663-2570, 4400-1663-2238, 4400-2553-3306, 4400-2456-6790, 4400-2456-1439, 3410-0002-0113, 4400-2574-1875, 4400-2702-0695, 3482-0001-0028, 3452-0001-0109, 4400-0760-7925, 4400-0173-0132, 4400-1553-2637, 3484-0001-0148, 4400-2838-5919, 3484-0001-0516, 4400-0693-8180, 3484-0001-0050, 3484-0001-0045, 4400-2839-2378, 3401-0002-0072, 3401-0002-0008, 3401-0002-0086) išsidėstę Anykščių rajono savivaldybės Troškūnų seniūnijos Kanapynės, Pelyšėlių I, Surdegio, Naujasėdžio, Vidugirių, Pelyšėlių II, Gerkiškių, Pienagalio, Latavėnų, Motiejūnų, Dubriškio kaimų, Karčekų viensėdžio ir Viešintų seniūnijos Antalinos, Putino, Medinų, Laičių, Maldeikių, Čiunkių, Juodžgalio kaimų teritorijose. Žemės sklypų naudojimo paskirtis – žemės ūkio. Su žemės sklypų savininkais, kur bus statomos vėjo elektrinės, bus sudaromos sutartys dėl žemės nuomos ir/ar išmokamos kompensacijos arba žemės sklypai išperkami.

Vadovaujantis Anykščių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo dokumento, patvirtinto Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. 1-TS-322 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo patvirtinimo“ (toliau – Bendrasis planas), Inžinerinės infrastruktūros plėtros brėžinio sprendiniais, PŪV teritorija patenka į numatytas vėjo elektrinių plėtros zonas. Pagal Bendrojo plano sprendinius, didžioji dalis planuojamų vėjo elektrinių patenka į žemės ūkio teritorijų zonas ir jų naudojimo prioritetus (ZU/Ue – Žemės ūkis/Ekstensyvi (dispersiška) urbanizacija ir ZU/Ur – Žemės ūkis/Renovacinė (palaikomoji) urbanizacija) bei miškų ir miškingų teritorijų zona. Visose šiose zonose vėjo elektrinės patenka į vėjo elektrinėms išskirtas teritorijas. Visos vėjo elektrinės numatomos tik žemės ūkio paskirties sklypuose. Į Bendrajame plane numatytas rekreacines teritorijas nepatenka.

Vadovaujantis Kupiškio rajono savivaldybės bendrojo plano, patvirtinto Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2013 m. spalio 24 d. sprendimu Nr. TS-220 „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“, sprendiniais (kadangi planuojamo vėjo elektrinių parko dalis yra šalia Kupiškio r. sav. teritorijos ribos, t.y. nuo Kupiškio r. sav. teritorijos ribos vėjo elektrinės Nr. 1 statybos vieta nutolusi apie 230 m atstumu, o žemės sklypas, kuriame bus statoma minėta vėjo elektrinė, ribojasi su Kupiškio r. sav. teritorija), su PŪV vieta besiribojančių ir artimoje aplinkoje esančių Kupiškio rajono teritorijų naudojimo paskirtis yra žemės ūkio teritorijos, kurios rekomenduojamos ateityje užsodinti mišku (Z2) bei miškų ūkio teritorijos (M2 ir M1), taip pat artimoje vėjo elektrinėms aplinkoje nėra numatyta gyvenamųjų teritorijų plėtra.

5. Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas (pagrindiniai techniniai ir ekonominiai rodikliai, svarstytos alternatyvos ir pan.).

PŪV metu numatoma pastatyti 33 vėjo elektrines. Numatoma bendra planuojamo vėjo elektrinių parko generuojama galia sieks iki 250 MW. Vėjo elektrinių statybai bus naudojamos dalys pagamintos gamyklose, kurios bus atvežamos ir statybos vietoje vyks jų montavimas. Suformavus pamatus ant jų montuojami vėjo elektrinių bokštai, po to montuojamos kitos konstrukcijos – rotorius ir mentės surenkami ant žemės ir visa konstrukcija keliama bei pritvirtinama bokšto viršuje.

Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje analizuoti vėjo elektrinių modeliai:

- vienos vėjo elektrinės nominali galia 6,8 MW, rotoriaus diametras – 163 m, bokšto aukštis – 135-169 m, bendras konstrukcijos aukštis – 220-252 m, maksimalus keliamas triukšmo lygis – 106,4 dBA;

- vienos vėjo elektrinės nominali galia 6,6 MW, rotoriaus diametras – 170 m, bokšto aukštis – 135-169 m, bendras konstrukcijos aukštis – 220-252 m, maksimalus keliamas triukšmo lygis – 106,0 dBA;

- vienos vėjo elektrinės nominali galia 7,2-8 MW, rotoriaus diametras – 172 m, bokšto aukštis – 135-169 m, bendras konstrukcijos aukštis – 220-252 m, maksimalus keliamas triukšmo lygis – 106,9 dBA;

- vienos vėjo elektrinės nominali galia 7,2 MW, rotoriaus diametras – 162 m, bokšto aukštis – 135-169 m, bendras konstrukcijos aukštis – 220-252 m, maksimalus keliamas triukšmo lygis – 105,5 dBA;

- vienos vėjo elektrinės nominali galia 6,4 MW, rotoriaus diametras – 164 m, bokšto aukštis – 135-169 m, bendras konstrukcijos aukštis – 220-252 m, maksimalus keliamas triukšmo lygis – 107,0 dBA;

- vienos vėjo elektrinės nominali galia 6,1 MW, rotoriaus diametras – 158 m, bokšto aukštis – 135-169 m, bendras konstrukcijos aukštis – 220-252 m, maksimalus keliamas triukšmo lygis – 107,0 dBA.

Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje nagrinėjama ir „nulinė“ alternatyva, t. y. veiklos nevykdymo alternatyva. Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje nurodyta, kad PŪV poveikis vertinamas atsižvelgiant į maksimalų galimą įrengiamų vėjo elektrinių skaičių, t. y. atskiros vietos alternatyvos neformuojamos ir nenagrinėjamos. Poveikio aplinkai vertinimas atliekamas blogiausiam numatomam scenarijui pagal planuojamų vėjo elektrinių techninius matmenis ir galimą triukšmo lygį. Rengiant techninius projektus vėjo elektrinių modeliai ar jų techninės charakteristikos (bokšto aukščiai) gali kisti, tačiau jų bendras aukštis negali būti didesnis nei 252 m, o maksimalus generuojamas garso galios lygis prie 10 m/s greičio vėjo bus ne didesnis kaip 106,9 dBA.

Informacija apie produkciją, energijos, žaliavų, cheminių medžiagų naudojimą

PŪV metu vėjo elektrinių mechanizmų veiklai užtikrinti bus naudojami šie eksploataciniai skysčiai: rotorijų ir transformatorinių pastočių alyva. Tepalai naudojami/keičiami mechanizmų viduje, todėl naftos produktams iš vėjo elektrinės patekti į aplinką/dirvožemį nėra galimybės.

Informacija apie atliekų susidarymą ir tvarkymą

Nedidelis atliekų kiekis gali susidaryti vėjo elektrinių techninės priežiūros ir remonto metu. Techninio aptarnavimo metu susidariusios atliekos bus rūšiuojamos, surenkamos ir perduodamos atitinkamoms pagal atliekų rūšį atliekas tvarkančioms įmonėms.

Numatoma, kad pasibaigus vėjo elektrinių eksploatavimo laikotarpiui demontuota technologinė įranga bei atskiros įrangos dalys bus utilizuojamos pagal tuo metu galiojančius teisės aktų reikalavimus. Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje nurodyta, kad už atliekų utilizavimą atsakingas veiklos vykdytojas.

Informacija apie PŪV poveikį žemei (jos paviršius ir gelmės), dirvožemiui, vandeniui

Planuojamoje teritorijoje yra keletas paviršinio vandens telkinių – Viešinto, Vašuokėnų, Meiluškių ežerai, Viešintos, Šakos upės, Bražiuko, Bikenio, Šakos, Raizgio, Latavos, Griežos, Viešintos, Vašuokos, Pelyšos upeliai, taip pat melioraciniai grioviai. Vėjo elektrinių įrengimo vietos išdėstytos toliau nuo vandens telkinių. Artimiausias vandens telkinys (upelis Grieža) nuo PŪV yra nutolęs apie 50 m atstumu. Planuojamos vėjo elektrinės nepatenka į potvynių grėsmės ir rizikos teritorijas. Numatoma, kad vėjo elektrinių statyba, įskaitant laikinas statybų aikšteles, nebus vykdoma pakrantės apsaugos juostoje.

Naudingųjų iškasenų telkinių ar jų išteklių plotų planuojamo vėjo elektrinių parko teritorijoje nėra. Iki artimiausio naudingųjų išteklių telkinio – parengtinai išžvalgytų Grumbinų durpių telkinio (Nr. 220) ir Didžiuliškių durpių telkinio (Nr. 383) – nuo artimiausių vėjo elektrinių yra apie 540 m atstumai. Numatoma, kad vykdant vėjo elektrinių statybas, įrengiant privažiavimo kelius ir tiesiant elektros kabelį bus nuimamas derlingo dirvožemio sluoksnis, saugomas ir vėliau panaudojamas teritorijos rekultivacijai.

Informacija apie PŪV poveikį kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei

Kraštovaizdis, saugomos teritorijos. Pagal Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-10-02 įsakymu Nr. D1-703 „Dėl nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano“ (toliau – Tvarkymo plano), kraštovaizdžio vizualinio estetinio potencialo brėžinio sprendinius, PŪV vietos patenka į V1H2-d ir V0H2-d indeksais pažymėtus kraštovaizdžio vizualinės struktūros tipus. Pagal Bendrojo plano Kraštovaizdžio, rekreacijos ir turizmo plėtros brėžinį, dalis planuojamų vėjo elektrinių (VE2-VE7) patenka į savivaldybės lygmens panoramos apžvalgos taško (Rakutėnų) apžvalgos lauką, tačiau, vadovaujantis Bendrojo plano sprendiniais, Rakutėnų regyklai ir iš jos apžvelgiamai panoramai, Bendrajame plane nurodyti reglamentai dėl panoraminio vaizdo užgožimo ar skaidymo nėra taikomi vėjo elektrinių planavimui ir statybai. Artimiausias kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškas yra apžvalgos aikštelė prie Mikierių atodangos (mažiausias atstumas nuo PŪV apie 12,71 km), nutolęs daugiau nei 1,69 km (10x169 m) atstumu, todėl reikšmingas neigiamas poveikis kraštovaizdžiui nenumatomas. 1,69 km atstumu nuo analizuojamų vėjo elektrinių įrengimo vietų nėra kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškų, įtrauktų į Aplinkos ministro patvirtintą Vertingiausių Lietuvos kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškų sąrašą.

PŪV teritorija nepatenka į draustinių, rezervatų, „Natura 2000“ ar kitas saugomas teritorijas. Artimiausia saugoma „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbi teritorija – Viešinto ežeras (LTANY0023) – nuo analizuojamos teritorijos yra nutolusi apie 0,73-1,18 km atstumu. Artimiausia Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ paukščių apsaugai svarbi teritorija – Šimonių giria (LTANY0013) – nuo vėjo elektrinių nutolusi 1,2-3,2 km atstumu. Anykščių regioninis parkas nuo artimiausios vėjo elektrinės yra nutolęs ~ 4,9 km atstumu.

Biologinė įvairovė. Vėjo elektrinės nepatenka į Europos Bendrijos svarbos natūralias pievų ir miškų buveines, jos yra išsidėsčiusios visoje nagrinėjamoje teritorijoje 250-620 m atstumu. Vėjo elektrinių įrengimas saugomų rūšių augavietėse ar radavietėse nenumatomas.

PŪV teritorijoje buvo vykdomi paukščių (2022 metais balandžio – birželio mėnesiais) ir šikšnosparnių (2022 metais gegužės – spalio mėn. mėnesiais) stebėjimai. Pagal atliktus stebėjimus nustatyta, kad planuojamo vėjo elektrinių parko teritorija yra vidutiniškai patraukli paukščiams veisimosi metu. Teritorijoje perintiems kai kurių retų ir saugomų rūšių paukščiams vėjo elektrinių parko poveikis gali būti reikšmingai neigiamas (juodajam gandrui, mažajam ereliui rėksniui, tetervinui, vapsvaėdžiui, pievinei lingei, sketsakaliui) ir dėl šios priežasties atsisakoma statyti dalies vėjo elektrinių, numatytos poveikio mažinimo ir kompensavimo priemonės. PŪV teritorija nėra labai svarbi migruojančių žąsų, paprastųjų pempių, dirvinių sėjiku sankaupų formavimuisi ir mitybai, nes migracijos metu dėl esamos žemėnaudos didelių sankaupų nestebėta. PŪV teritorija nėra reikšmingai svarbi paukščių migracijai, gausūs migracijos srautai nesusidaro.

Šikšnosparnių rūšinė įvairovė planuojamame vėjo elektrinių parke buvo didelė, aptiktos 8 rūšys, tačiau VE3, VE4, VE6-VE8, VE9, VE12, VE14-VE26, VE28-VE31, VE33, VE36, VE37 teritorijoje nenustatytos šikšnosparnių veisimosi kolonijos, nenustatyti žymūs migracijų srautai, negausu patrauklių mitybinių teritorijų, todėl planuojamas vėjo elektrinių parkas poveikio veisimosi, maitinimosi laikotarpiu ir migracijų metu šikšnosparnių rūšims neturės.

Informacija apie PŪV poveikį materialinėms vertybėms

Numatoma maksimaliai panaudoti esamus kelius, nuo kurių iki planuojamų vėjo elektrinių įrengimo vietų bus įrengti privažiavimai. Esami lauko keliai, kurie bus naudojami vėjo elektrinių įrengimui ir aptarnavimui pagal poreikį bus sustiprinti ir, jei statybų metu bus pažeisti, atstatyti. Vėjo elektrinių sugeneruotos elektros energijos perdavimui į elektros tinklus bus tiesiami požeminiai kabeliai iki 330 kV elektros oro linijos, planuojant transformatorinę pastotę žemės sklype Anykščių r. sav., Troškūnų sen., Nakonių k., kad. Nr. 4400-5495-9416, kadastro Nr. 3480/0002:313, pagal AB Litgrid prijungimo sąlygas. Elektros kabelių tiesimui per privačius žemės sklypus bus reikalinga gauti rašytinį žemės savininko sutikimą, o valstybinėje žemėje – Nacionalinės žemės tarnybos sutikimą. Privažiavimo keliai ir elektros kabeliai planuojami taip, kad nebūtų pažeisti teisės aktų reikalavimai.

Rengiant techninį vėjo elektrinių įrengimo projektą bus išlaikomas melioracijos sistemos funkcionalumas – projektavimo metu, esant poreikiui, bus rengiamas atskiras melioracijos sistemų atstatymo ir pertvarkymo projektas.

Informacija apie PŪV poveikį nekilnojamosioms kultūros vertybėms

Artimiausi kultūros paveldo objektai nuo PŪV – Pelyšėlių kapinynas (kodas 16155), Naujasėdžio kapinynas (kodas 17151), Antalinos dvaro sodybos fragmentai (kodas 50), Surdegio stačiatikių Šv. Dvasios vyrų vienuolyno ir Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios pastatų kompleksas (kodas 42223) ir k.t. – nutolę 0,33 km ir didesniu atstumu. Dėl sąlyginai nedidelio atstumo nuo vėjo elektrinių iki nekilnojamojo kultūros paveldo objektų, buvo atlikta vėjo elektrinių vizualizacija. Atsižvelgiant į atliktų vizualizacijų rezultatus, neigiamas poveikis nenustatytas, vėjo elektrinės blokuos esami želdiniai, arba vėjo elektrinės bus menkai matomos dėl kitų įvertintų aspektų, todėl kultūros paveldo objektams statomos vėjo elektrinės reikšmingo neigiamo poveikio neturės.

Informacija apie PŪV poveikį visuomenės sveikatai

Artimiausia gyvenamoji aplinka/teritorija (Anykščių r. sav., Viešintų sen., Maldeikių k. 2) nuo vėjo elektrinių nutolusi apie 298 m atstumu, nuo transformatorinės pastotės artimiausia gyvenamoji aplinka (Anykščių r. sav., Troškūnų sen., Mileikiškių k., Troškūnų g. 3) nutolusi apie 306 metrų atstumu.

Triukšmo sklaidos skaičiavimai atlikti „CADNA A“ programa. Pagal atliktus triukšmo sklaidos skaičiavimus nustatyta, kad planuojamų vėjo elektrinių triukšmo lygis 40 metrų atstumu nuo artimiausių gyvenamųjų sodybų pastatų visais paros periodais neviršys 45 dB(A) ribos, ir neviršys Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ (toliau – HN 33:2011), nustatytų triukšmo ribinių dydžių ($L_{dienos} - 55$ dBA, $L_{vakaro} - 50$ dBA, $L_{nakties} - 45$ dBA). Triukšmo lygio skaičiavimai nuo transformatorinės pastotės taip pat parodė, kad artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje (40 m atstumu) nakties periodu triukšmo lygis siektų iki 38,2 dB(A) ir neviršytų HN 33:2011 nustatytų normų.

Į planuojamo UAB „Vašuokėnų vėjas“ vėjo elektrinių parko artimą aplinką (5 km spinduliu) patenka dalis kito suplanuoto UAB „Raguvėlės vėjas“ vėjo elektrinių parko vėjo elektrinių, todėl buvo atlikti suminiai triukšmo skaičiavimai. Įvertinus PŪV sąveiką su gretimybėje planuojamomis vėjo elektrinėmis nustatyta, kad suminis triukšmo poveikis nepasireikš dėl pakankamai didelių atstumu (apie 2,4 km) tarp vėjo elektrinių.

Šešėliavimo poveikio vertinimui Lietuvoje sukurtų ir patvirtintų metodikų nėra, todėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje pasirinktas Vokietijos standartų rekomenduojamas leistinas šešėliavimo ribinis lygis, t. y. maksimaliai 30 val./metus arba 30 min./dieną. Šešėliavimo sklaidos skaičiavimai buvo atlikti kompiuterine WindPro (versija 3.4) programa. Atlikto šešėliavimo sklaidos modeliavimo rezultatai parodė, kad pastačius analizuojamas vėjo elektrines su blogiausiais techniniais parametrais (didžiausi rotorai, aukščiausios vėjo elektrinės), yra planuojami viršijimai 15-oje sodybų. Prognozuojama šešėliavimo trukmės svyruotų nuo 30 val. 46 min. iki 105 val. 09 min. per metus. Atsižvelgiant į gautus rezultatus yra numatoma, kad planuojamos vėjo elektrinės bus eksploatuojamos su automatine į vėjo elektrinės kontrolės sistemą integruota šešėliavimo reguliavimo „shadow shutdown“ sistema, kuri užtikrins tinkamą vėjo elektrinių šešėliavimo kontroliavimą ir vėjo elektrinių stabdymą. Pritaikius šešėliavimo mažinimo priemonę („shadow shutdown“ mechanizmą), šešėliavimo trukmė artimiausiose gyvenamosiose aplinkose neviršys 30 val. per metus.

Informacija apie PŪV riziką dėl ekstremaliųjų įvykių ir situacijų

PŪV metu bus statomos ir eksploatuojamos žinomų gamintojų vėjo elektrinės, kurios testuotos įvairiomis klimato ir tektoninio aktyvumo sąlygomis. Gaisro ir kitų ekstremaliųjų situacijų galimybei išvengti bus taikomos šios rizikos valdymo priemonės: atliekami žvalgybiniai inžineriniai geologiniai

tyrimai; kiekvienoje vėjo elektrinėje bus sumontuotos automatinio valdymo, automatinio stabdymo, apsaugos nuo žaibo, signalinė apšvietimo sistemos ir kt.

6. Priemonių, numatomam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo padariniams likviduoti. Pateikiamas šių priemonių aprašymas, nurodant kokiam planuojamame ūkinės veiklos etape jos bus numatytos ir įgyvendintos (pvz., statybą leidžiančio dokumento, leidimo naudoti žemės gelmių išteklius arba ertmes, taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo, taršos leidimo ar kitų įstatymuose nurodytų leidimų išdavimo etape, veiklos vykdymo etape, veiklos nutraukimo etape).

6.1. Statybos etape vėjo elektrinėse bus įrengiama į vėjo elektrinės kontrolės sistemą integruota šešėliavimo mažinimo (*angl. shadow shut-down*) sistema, kurios tikslas yra sumažinti šešėlio mirgėjimą gyvenamoje aplinkoje. Ši sistema intensyviausios saulės valandomis stabdys vėjo elektrinių sukimąsi ir leis eliminuoti šešėlių mirgėjimą gyvenamų sodybų teritorijose.

6.2. Vėjo elektrinių statybos metu statybinių medžiagų, nukasto dirvožemio sandėliavimo, statybinės technikos, automobilių stovėjimo aikštelės nebus įrengiamos paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostose.

6.3. Techninio projekto rengimo metu projektuojamų kelių, požeminio elektros kabelio tiesimo sprendiniai bus detalizuoti, kuriame bus užtikrinta, kad sprendiniai nepažeistų Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatų, tame tarpe, ir kad nepatektų į pakrantės apsaugos juostas.

6.4. Vėjo elektrinių eksploatacijos metu alyvų (iš mechanizmų) ar kuro avarinių išsiliejimų atveju numatoma naudoti birų smėlį (tinka naftos angliavandeniliams ir cheminėms medžiagoms surinkti), smėlio maišus, sorbentus, kurie taikomi likviduojant naftos angliavandenilių išsiliejimą.

6.5. Prieš atliekant žemės darbus statybos aikštelėje, klojant kabelius ar įrengiant privažiavimo kelius viršutinis derlingas dirvožemio sluoksnius bus nustumtas ir atskirai saugomas, o baigus darbus paskleistas teritorijos ar privažiavimo kelio pakraščių rekultivavimui/ sutvarkymui, atsižinant žole erozijos stabdymui.

6.6. Vėjo elektrinės, siekiant efektyviai neutralizuoti vėjo elektrinių matomumą, bus dažomos pilka spalva, kuri jas maskuos aplinkoje, todėl elektrinės nedominuos kraštovaizdyje, susilies su dangaus fonu. VE19, VE21, VE22 stiebus dėl paukščių apsaugos, vėjo elektrinių statybos metu, numatoma nudažyti kontrastingomis spalvomis.

6.7. Atsižvelgiant, kad VENBIS pasiūlytoje 2 km apsaugos zonoje nuo PAST (Šimonių giria) vėjo elektrinės negali būti statomos, nes jų poveikis bus reikšmingas PAST saugomiems mažiesiems ereliams rėksniams ir juodiesiems gandrums, numatoma priemonė – nestatyti keturių arčiausiai PAST (Šimonių giria) esančių vėjo elektrinių (VE25, VE27, VE36 ir VE37).

6.8. Vėjo elektrinėse (VE8, VE9, VE11, VE12, VE19, VE20, VE21, VE22, VE26, VE28, VE32, VE33, VE34) numatoma įrengti paukščių aptikimo-reagavimo sistemas (pvz.: BIOSECO, Biodiv-Wind, Sens of Life, DTBird, ZSW, BirdVision, Boulder Imaging ir kt. analogiškų įmonių produktus).

6.9. Eksploatacijos metu sketsakalio apsaugai numatoma sumažinti grobio gausumą ir (ar) prieinamumą paukščiams VE4 ir jos rotoriaus poveikio aplinkoje auginant nepalankias maitintis kultūras (rapsas, kukurūzai), paliekant žemės ūkio paskirties žemę dirvonuoti, suariant ražienas, pašalinant vertikalias izoliuotas struktūras (pavienius medžius ir krūmus), laikinus pakilimus (biomasės, šiaudų ritinius).

6.10. Planuojamo vėjo elektrinių parko teritorija yra vidutiniškai patraukli paukščiams veisimosi metu. Teritorijoje perintiems kai kurių retų ir saugomų rūšių paukščiams vėjo elektrinių parko poveikis gali būti reikšmingas neigiamas (juodasis gandas, mažasis erelis rėksnys, tetervinas, vapsvaėdis, pievinė lingė, sketsakalis) ir dėl šios priežasties atsisakoma statyti dalies (13 iš vertintų 46).

6.11. Numatoma įrengti dirbtines perėjimo vietas (mažiesiems ereliams rėksniams, juodiesiems gandrums, vapsvaėdžiams) už vėjo elektrinių parko ribų, pirmenybę teikiant PAST Šimonių giria. Planuojama iškelti 3 naujus dirbtinius lizdus juodiesiems gandrums ir 3 naujus dirbtinius lizdus mažiesiems ereliams rėksniams, 3 naujus dirbtinius lizdus vapsvaėdžiams, 3 naujus dirbtinius lizdus

baltiesiems gandrums, su miškų valdytojais (savininkais) ir su Aukštaitijos saugomų teritorijų direkcija suderintose vietose.

6.12. Eksploatuojant vėjo elektrines stebėsenos metu nustatčius reikšmingą vėjo elektrinių poveikį bus taikomas vėjo elektrinių stabdymas poveikį patyrusių saugomų paukščių rūšių (plėšriųjų paukščių, juodųjų gandrų, kitų jautrių rūšių) maitinimosi, intensyvios paukščių migracijos valandomis.

6.13. PŪV vietoje ir gretimose teritorijose bus vykdomi paukščių stebėsenos tyrimai ir žūstančių paukščių monitoringas pagal stebėsenos programą, parengtą atsižvelgiant į 2.9 skyriuje pateiktus stebėsenos metmenis.

6.14. Vėjo elektrinių eksploatacijos metu šikšnosparnių apsaugai numatoma kasmet bent 1 kartą nušienauti pievas, ne mažesniu kaip bokšto aukščio spinduliu aplink vėjo elektrines, kad teritorija netaptų patraukli šikšnosparniams.

6.15. Siekiant pagerinti šikšnosparnių veisimosi sąlygas, sudaryti migracijų metu saugiai dienoti šikšnosparniams ir išlaikyti juos vasaros metu saugiu atstumu nuo vėjo elektrinių parko reikia iškelti specialius inkilus jiems už vėjo elektrinių parko ribų. Tikslinga iškelti ne mažiau kaip 90 inkilų, juos keliant po 3 į vieną medį (3 inkilų iškėlimo vietovės). Siekiant nukreipti migruojančius šikšnosparnius aplenkiant vėjo elektrinių parką, iškelti ne mažiau kaip 30 (10x3 vnt. grupelėmis) specialių dienojimo inkilų šikšnosparniams tam numatytose teritorijose (teritorijos bus numatomos atliekant monitoringą, PŪV organizatorius vietas pagal poreikį derins su miškų urėdijomis ar saugomų teritorijų direkcija).

6.16. Vėjo elektrinėse (VE1, VE2, VE5, VE10, VE11, VE13, VE32, VE34, ir VE35) statomose arčiau kaip 200 m nuo miško pakraščio ar vandens telkinio kranto nuo pat jų eksploatavimo pradžios turi būti taikomas vėjo elektrinės išjungimas tamsiu paros metu, nuo saulės nusileidimo iki aušros (išskyrus naktis, kai vėjo greitis didesnis kaip 6 m/s, taip pat lyjant stipriam lietai bei kai oro temperatūra naktį nesiekia +7 °C). Priemonės taikymas galėtų būti nutrauktas toms vėjo elektrinėms, prie kurių tris metus iš eilės vykdomas šikšnosparnių monitoringas parodytų, kad stebimų vėjo elektrinių aplinka nėra svarbi šikšnosparniams ir vėjo elektrinės jiems nedaro reikšmingo poveikio. Renkami turi būti ne tik stebėjimo/praskridimo atvejai, bet ir registruojami žuvusių šikšnosparnių duomenys.

6.17. Statybos metu žemės paviršių pažeidžiantys teritorijos parengimo VE4, VE8, VE20, VE26, VE28, VE34 statybai darbai ir triukšmingi šių VE statybos darbai (pvz.: pamatų, kabelių kasimas ekskavatoriumi, žemių stumdymai buldožeriais, polių kalimas ir pan.) nebus vykdomi balandžio – liepos mėn. laikotarpiu, taip išvengiant paukščių trikdymo paukščių veisimosi metu.

6.18. Vėjo elektrinių statybos metu siekiant apsaugoti tetervinus tuoktuvių metu kovo – gegužės mėn. nebus vykdomi jokie teritorijos parengimo VE19, VE21 ir VE22 statybai ir jų statybos darbai ar kitos su šiomis VE susijusios infrastruktūros (kelių, kabelių) įrengimo darbai. Siekiant apsaugoti kitus perinčius paukščius birželio-liepos mėn. nebus vykdomi žemės paviršių pažeidžiantys teritorijos parengimo šių VE statybai darbai ir triukšmingi jų statybos darbai.

6.19. Įrengus vėjo elektrinių parką, siekiant akivaizdžiai įsitikinti ar įrengtos vėjo elektrinės nedaro neigiamo poveikio migruojantiems ir perintiems paukščiams, pagal suderintą su institucijomis programą bent trejus metus bus vykdoma paukščių stebėseną, įskaitant žūvančių paukščių monitoringą įrengto vėjo elektrinių parko ribose. Žuvusių paukščių ar šikšnosparnių skaičiui pasiekus reikšmingo poveikio lygmenį bus taikomos papildomos neigiamą poveikį mažinančios priemonės. Jeigu pirmųjų trijų vėjo elektrinių parko darbo metų laikotarpiu bus nustatyti reikšmingo poveikio paukščiams ar šikšnosparniams atvejai, dėl kurių reikės taikyti papildomas apsaugos priemones, žūvančių paukščių ir šikšnosparnių stebėjimas pagal suderintą monitoringo programą turės būti tęsiamas ir vėlesniais metais, kol nebus įsitikinta, kad pritaikytos papildomos priemonės reikšmingam poveikiui išvengti yra veiksmingos.

7. Trumpas aplinkos stebėsenos (monitoringo) priemonių aprašymas, jei taikoma.

Paukščių ir šikšnosparnių monitoringas bus vykdomas pagal poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos 2.9 skyriuje „Stebėseną (monitoringą)“ pateiktus duomenis.

8. Pateiktos poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvados (pobūdis, data, rašto Nr.).

8.1. Anykščių rajono savivaldybės administracija 2022-12-15 raštu Nr. 1-SD-3790 (6.43 E) pateikė išvadą, kad pritaria pateiktai poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai ir PŪV.

8.2. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Panevėžio – Utenos teritorinis skyrius 2022-12-01 raštu Nr. 2PU-1239-(9.38-PU E) pateikė išvadą, kad pritaria poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai ir planuojamai veiklai.

8.3. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Utenos departamentas 2023-08-11 raštu Nr. (9-11 14.3.3 Mr)2-37402 pateikė išvadą, kad pritaria PŪV ir poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai.

8.4. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Panevėžio priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba 2023-08-03 raštu Nr. 9.4-5-799 /2023(11.5.119 E) pateikė išvadą, kad pritaria poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai ir PŪV.

8.5. Aplinkos apsaugos agentūra pakvietė Valstybinę saugomų teritorijų tarnybą prie Aplinkos ministerijos dalyvauti PŪV poveikio aplinkai vertinimo procese, kaip poveikio aplinkai vertinimo subjekta. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2023-07-24 raštu Nr. V3-1333 nurodė, kad pritaria poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos kokybei ir neprieštaruoja, kad PŪV būtų vykdoma.

9. Visuomenės informavimas ir dalyvavimas (kur, kada, kaip informuota ir dalyvavo visuomenė, apibendrintas suinteresuotos visuomenės pasiūlymų pobūdis pagal temas).

Informacija apie viešą visuomenės supažindinimą su poveikio aplinkai vertinimo ataskaita paskelbta Anykščių rajono savivaldybės administracijos skelbimų lentoje ir internetiniame puslapyje (2022-10-10), Anykščių rajono savivaldybės administracijos Troškūnų seniūnijos skelbimų lentoje (2022-10-11), Anykščių rajono savivaldybės Viešintų seniūnijos skelbimų lentoje (2022-10-10), Anykščių rajono laikraštyje „Anykšta“ (2022-10-15), Ataskaitos rengėjo UAB „Ekostruktūra“ internetiniame puslapyje: www.ekostruktura.lt, 2022-10-14 patalpintas skelbimas. Su ataskaita buvo galima susipažinti nuo 2022-10-17. Viešas visuomenės supažindinimas su poveikio aplinkai vertinimo ataskaita įvyko 2022 m. lapkričio 16 d. nuo 17:00 val. iki 18:55 val. Anykščių rajono savivaldybės patalpose III aukšte esančioje 304 salėje (adresu J. Biliūno g. 23, Anykščiai) ir internetinės vaizdo transliacijos būdu.

Per nustatytą terminą Aplinkos apsaugos agentūra iš suinteresuotos visuomenės pasiūlymų dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos ir PŪV poveikio aplinkai negavo.

10. Tarpvalstybinės konsultacijos (kur, kada, kaip vyko tarpvalstybinės konsultacijos, gautų pasiūlymų pobūdis).

PŪV nuo valstybinės sienos yra nutolusi apie 53 km atstumu. PŪV teritorija yra pakankamai nutolusi nuo valstybinės sienos su kitų šalių teritorijomis, todėl tarpvalstybinis poveikis nenumatomas.

11. Planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo sąlygos, susijusios su atliktu poveikio aplinkai vertinimu:

11.1. PŪV užsakovas privalo savo lėšomis įgyvendinti ir vykdyti poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje ir šio sprendimo 6 punkte numatytas priemones neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti.

11.2. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

11.3. Vykdamas PŪV turi būti užtikrinta, kad nebus viršijami HN 33:2011 nustatyti triukšmo ribiniai dydžiai. Jei nustatyti triukšmo ribiniai dydžiai būtų viršijami, turi būti numatytos reikšmingo neigiamo poveikio išvengimo, sumažinimo ir/ar kompensavimo priemonės.

11.4. Jei poveikis biologinei įvairovei išlieka reikšmingas ir po visų papildomų poveikio mažinimo priemonių įdiegimo, vėjo elektrinė negali būti eksploatuojama laikotarpiu, kada ji gali daryti reikšmingą poveikį biologinei įvairovei. Taip pat, nustačius reikšmingą poveikį, vėjo elektrinė negali būti eksploatuojama kol neįdiegiamos numatytos poveikio mažinimo priemonės.

11.5. Paukščių ir šikšnosparnių monitoringą vykdyti pagal su Aplinkos apsaugos agentūra sudertą paukščių ir šikšnosparnių monitoringo programą.

11.6. Veikla turi būti vykdoma vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis, Miškų įstatymo nuostatomis ir kitų teisės aktų nuostatomis.

11.7. Vykdamas PŪV, poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo pasirinktas Vokietijos standartų rekomenduojamas šešėliavimo ribinis lygis (maksimaliai 30 val./metus arba 30 min./dieną), gyvenamosiose teritorijose negali būti viršijamas. Jei šešėliavimo ribinis lygis būtų viršijamas, turi būti įgyvendintos papildomos reikšmingo neigiamo poveikio išvengimo, sumažinimo ir / ar kompensavimo priemonės.

12. Motyvai, kuriais buvo remtasi priimant sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai:

12.1. Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą nagrinėję ir išvadas pateikę PŪV poveikio aplinkai vertinimo subjektai: Anykščių rajono savivaldybės administracija, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Panevėžio – Utenos teritorinis skyrius, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Utenos departamentas, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Panevėžio priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, pateikė teigiamas išvadas dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos ir PŪV poveikio aplinkai.

12.2. PŪV teritorija nepatenka į draustinių, rezervatų, „Natura 2000“ ar kitas saugomas teritorijas. Artimiausia saugoma „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbi teritorija – Viešinto ežeras (LTANY0023) – nuo analizuojamos teritorijos yra nutolusi apie 0,73-1,18 km atstumu. Artimiausia Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ paukščių apsaugai svarbi teritorija – Šimonių giria (LTANY0013) – nuo vėjo elektrinių nutolusi 1,2-3,2 km atstumu. Anykščių regioninis parkas nuo artimiausios vėjo elektrinės yra nutolęs ~ 4,9 km atstumu. Laikantis Ataskaitoje numatytų priemonių neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti arba kompensuoti vėjo elektrinių parko poveikis Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms ir nacionalinėse saugomose teritorijose saugomoms gamtinėms vertybėms nenumatomas.

12.3. Pagal šio sprendimo 6 skyriuje numatytas paukščiams ir šikšnosparniams poveikio mažinimo priemones ir šio sprendimo 11 skyriuje nustatytas sąlygas, nenumatomas reikšmingas neigiamas poveikis paukščiams ir šikšnosparniams.

12.4. Pagal Tvarkymo plano sprendinius, PŪV nepatenka į išskirtus 27 ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo arealus ir vietas. Vadovaujantis Tvarkymo plano kraštovaizdžio vizualinio estetinio potencialo brėžinio sprendinius, PŪV vietos patenka į V1H2-d ir V0H2-d indeksais pažymėtus kraštovaizdžio vizualinės struktūros tipus. Artimiausi kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškai yra apžvalgos aikštelė prie Mikierių atodangos, nutolusi (atstumas nuo PŪV apie 12,71 km), Medžių lajų tako apžvalgos bokštas (atstumas nuo PŪV apie 16,25 km), nutolę daugiau nei 1,69 km (10x169 m) atstumu, todėl reikšmingas neigiamas poveikis kraštovaizdžiui nenumatomas. 1,69 km atstumu nuo analizuojamų vėjo elektrinių įrengimo vietų nėra kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškų, įrašytų į Aplinkos ministro patvirtintą Vertingiausių Lietuvos kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškų sąrašą.

12.5. Atliktus triukšmo sklaidos skaičiavimus nustatyta, kad triukšmo lygiai artimiausiose gyvenamosiose aplinkose 40 metrų atstumu nuo gyvenamųjų sodybų pastatų visais paros periodais

neviršys 45 dB(A) ribos (suminis triukšmo poveikis nenumatomas dėl didelių atstumų, >2,4 km). Pagal atliktus triukšmo sklaidos skaičiavimus nustatyta, kad PŪV sukeltas triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje neviršys HN 33:2011 reglamentuojamų triukšmo ribinių dydžių.

12.6. Šešėliavimo poveikio vertinimui Lietuvoje sukurtų ir patvirtintų metodikų nėra, todėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje pasirinktas Vokietijos standartų rekomenduojamas leistinas šešėliavimo ribinis lygis, t. y. maksimaliai 30 val./metus arba 30 min./dieną. Šešėliavimo sklaidos skaičiavimai buvo atlikti kompiuterine WindPro (versija 3.4) programa. Atlikto šešėliavimo sklaidos modeliavimo rezultatai parodė, kad pastačius analizuojamas vėjo elektrines su blogiausiais techniniais parametrais (didžiausi rotoriai, aukščiausios vėjo elektrinės), yra planuojami viršijimai 15-oje sodybų. Prognozuojama šešėliavimo trukmės svyruotų nuo 30 val. 46 min. iki 105 val. 09 min. per metus. Atsižvelgiant į gautus rezultatus yra numatoma, kad planuojamos vėjo elektrinės bus eksploatuojamos su automatinė į vėjo elektrinės kontrolės sistemą integruota šešėliavimo reguliavimo „shadow shutdown“ sistema, kuri užtikrins tinkamą vėjo elektrinių šešėliavimo kontroliavimą ir vėjo elektrinių stabdymą. Pritaikius šešėliavimo mažinimo priemonę („shadow shutdown“ mechanizmą), šešėliavimo trukmė artimiausiose gyvenamosiose aplinkose neviršys 30 val. per metus.

12.7. Nedidelis atliekų kiekis gali susidaryti vėjo elektrinių techninės priežiūros ir remonto metu. Techninio aptarnavimo metu susidariusios atliekos bus rūšiuojamos, surenkamos ir perduodamos atitinkamoms pagal atliekų rūšį atliekas tvarkančioms įmonėms. Numatoma, kad pasibaigus vėjo elektrinių eksploatavimo laikotarpiui demontuota technologinė įranga bei atskiros įrangos dalys bus utilizuojamos pagal tuo metu galiojančius teisės aktų reikalavimus.

12.8. PŪV metu vėjo elektrinių mechanizmų veiklai užtikrinti bus naudojami šie eksploataciniai skysčiai: rotorių ir transformatorinių pastochių alyva. Panaudotas tepalas/naftos produktai ištraukiamas ir supilamas į sandarias talpas, kurios išvežamos į pavojingų atliekų surinkimo įmonės utilizacijai pagal sutartį su tokias atliekas turinčia teisę tvarkyti įmone. Jei naftos produktai išsilietų elektrinės viduje, juos surenkama su specialia tepalo surinkimo medžiaga. Naftos produktams iš vėjo elektrinės patekti į aplinką/dirvožemį nėra galimybės.

12.9. Pagal poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje pateiktą informaciją, naudojant poveikį aplinkai mažinančias priemones ir vykdant sprendimo 11 punkte nustatytas sąlygas, PŪV įgyvendinimas nesukels reikšmingo neigiamo poveikio dirvožemiui, žemės paviršiui ir jos gelmėms, vandeniui, materialinėms vertybėms, nekilnojamosioms kultūros vertybėms, biologinei įvairovei, kraštovaizdžiui ir šių elementų tarpusavio sąveikai; PŪV sukeltų biologinių, cheminių ir fizikinių veiksnių reikšmingo neigiamo poveikio visuomenės sveikatai; reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai dėl PŪV ekstremaliųjų įvykių ir situacijų rizikos.

13. Sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai pobūdis (nurodoma, ar planuojama ūkinė veikla atitinka/neatitinka aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės saugos ir civilinės saugos teisės aktų reikalavimus.).

Išnagrinėjus ir įvertinus poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą, remiantis poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvadamis dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos ir PŪV poveikio aplinkai, atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis PAV įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 2 punktu, priimamas sprendimas: UAB „Vašuokėnų vėjas“ PŪV – iki 250 MW galios vėjo elektrinių parko Anykščių rajono savivaldybėje, Troškūnų seniūnijos, Kanapynės, Pelyšėlių I, Surdegio, Naujasėdžio, Vidugirių, Pelyšėlių II, Gerkiškių, Pienagalio, Latavėnų, Motiejūnų, Dubriškio, Pakapės kaimuose, Karčekų viensėdyje, Viešintų seniūnijos, Antalinos, Putino, Medinų, Laičių, Maldeikių, Čiunkių, Juodžgalio, Griežionių kaimuose statyba ir eksploatavimas, įvykdžius šio sprendimo 6 ir 11 dalių priemones ir sąlygas, **atitinka** aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės saugos ir civilinės saugos teisės aktų reikalavimus.

Sprendimas dėl PŪV poveikio aplinkai yra priimtas pagal pateiktą poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą, kuri paskelbta Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje <https://aaa.lrv.lt/> nuorodoje *Poveikio*

aplinkai vertinimas (PAV) > 2023 metai > 9. Informacija apie priimtus sprendimus dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai 2023 m., ir yra šio sprendimo sudedamoji dalis.

14. Nurodoma sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai apskundimo tvarka.

Jūs turite teisę apskusti šį sprendimą Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo šio sprendimo įteikimo dienos.

Direktorė

Milda Račienė

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS SPRENDIMO
DĖL IKI 250 MW GALIOS VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO ANYKŠČIŲ RAJONO
SAVIVALDYBĖJE, TROŠKŪNŲ SENIŪNIJOS, KANAPYNĖS, PELYŠĖLIŲ I, SURDEGIO,
NAUJASĖDŽIO, VIDUGIRIŲ, PELYŠĖLIŲ II, GERKIŠKIŲ, PIENAGALIO, LATAVĖNŲ,
MOTIEJŪNŲ, DUBRIŠKIO, PAKAPĖS KAIMUOSE, KARČEKŲ VIENSĖDYJE, VIEŠINTŲ
SENIŪNIJOS, ANTALINOS, PUTINO, MEDINŲ, LAIČIŲ, MALDEIKIŲ, ČIUNKIŲ,
JUODŽGALIO, GRIEŽIONIŲ KAIMUOSE STATYBOS IR EKSPLOATAVIMO POVEIKIO
APLINKAI ADRESATŲ SĄRAŠAS**

Anykščių rajono savivaldybės administracijai

Siunčiama per e. pristatymą

Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui prie Sveikatos apsaugos ministerijos

Siunčiama per e. pristatymą

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos

Siunčiama per e. pristatymą

Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos

Siunčiama per e. pristatymą

Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos

Siunčiama per e. pristatymą

Kopija

Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos

Siunčiama per e. pristatymą

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Aplinkos apsaugos agentūra 188784898, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Sprendimas dėl iki 250 MW galios vėjo elektrinių parko Anykščių rajono savivaldybėje, Troškūnų seniūnijos, Kanapynės, Pelyšelių I, Surdegio, Naujasėdžio, Vidugirių, Pelyšelių II, Gerkiškių, Pienagalio, Latavėnų, Motiejūnų, Dubriškio, Pakapės kaimuose, Karčekų viensėdyje, Viešintų seniūnijos, Antalinos, Putino, Medinų, Laičių, Maldeikių, Čiunkių, Juodžgalio, Griežionių kaimuose statybos ir eksploatavimo poveikio aplinkai
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-09-18 Nr. (30-2)-A4E-9474
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Milda Račienė, Direktorius
Sertifikatas išduotas	MILDA RAČIENĖ, Aplinkos apsaugos agentūra LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-09-15 16:44:10 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-09-15 16:44:16 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-09 10:02:43 – 2026-05-08 10:02:43
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.74
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-09-18 08:26:24)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-09-18 08:26:24 DBSIS